

Een oude Rave brief en Gouwgraven op 't Internet.

Een twee eeuwen oude puzzel

door Dipl Ing. Rudolf Sprickmann Kerckerinck, Saarbrücken

Zoeken naar Kerckerinck en Baackenfeld.

Eigenlijk wou ik alleen maar een beetje rondkijken in de geschiedenis van de Kerckerincks. De schoonvader van mijn beroemde voorvader, en tijdgenoot van Goethe en van de professor en dichter Anton Matthias Sprickmann (1749 - 1828) uit Munster was Dr. in de rechten, Franz Hermann Kerckerinck, (1700 - 1769) aan wie wij onze dubbele naam te danken hebben. Dat als gevolg van een erfenis kwestie die nog steeds niet opgelost is - de Kerckerincks waren een zogenaamde "Erbmänner" familie. Hij was secretaris van het Domkapittel in Munster, zo waarom ook niet even op 't Internet kijken? Er zijn inderdaad enige documenten van hem aangaande het Domkapittel, op het Internet te zien in uittreksels van de universiteitsbibliotheek en de regionale bibliotheek in Munster. En hij was bovendien gouwgraaf in Baackenfeld, iets dat we nog niet wisten. Maar ja, waar ligt Baackenfeld?

De Kerckerincks, zoals ze toen hun naam schreven, waren tezamen met de Drost te Hullshoff en anderen, de strijd begonnen die zo beroemd zou worden in de rechtsgeleerdheid, de 200 jaar durende "Erfmannen strijd" over het recht om toegelaten te kunnen worden tot het Domkapittel van Munster. Het Rijkskamergerecht en keizer Joseph I hebben daar uiteindelijk positief over beslist. Afgezien van dat weten we niet veel over de voorvaderen van onze tweede naam. Dus ook maar eens even rondneuzen in de nieuwsgroep "soc.Genealogy.de". Hallo, daar is een zekere Jan Rave uit Melbourne aan 't zoeken naar Amerikaanse afstammelingen van mijn 3 x overgrootvader Ernst Rave XVIII-50 (1783 - 1837), een molenbezitter uit Rheine!

Meteen even nagekeken in mijn PC index van voorvaderen (dat bevat meer dan 1500 voorvaderen en aanverwanten); en daar was inderdaad een aanwijzing over de emigratie van een broer van voorvader, maar anders niets. Maar waarom niet meteen even de Rave homepage bekijken? Dat was een aangename verrassing: een keurig opgezette Internet toegang van de Rave familie compleet met informatie, een gastenboek etc. Toen heb ik direct maar even het gastenboek ondertekend en tevens een vraag gesteld: Waar ligt Baackenfeld?

De wereld is klein. Baackenfeld is natuurlijk wel bekend in Australië! Jan Rave XXIII-218 verwees mij per ommegaand e-mail naar het boek van Dr. Wilhelm Rave, in het aanhangsel daarvan is een kaart van de Westfaalse gowgerechten en daarop inderdaad: Baackenfeld. Ik had daar natuurlijk maar even hoeven te zoeken, maar Australië ligt via het Internet veel dichterbij...Thans heb ik Huize Bakenfeld (zoals dat tegenwoordig heet) op het stadsplan van Munster ontdekt: het is een stuk land bij de Sendtruper Hoogte tussen de Rexelerstraat en de dierentuin.

De gouwgraaf van Baackenfeld, Dr. Franz Hermann Kerckerinck, doctor in de rechten (4 x overgrootvader aan m'n vaders kant) en de gouwgraaf uit Lüdinghausen Dr. Wilhelm Rave XVI-40 (1698 - 1781) doctor in de rechten en 5 x overgrootvader

aan mijn moeders kant) hebben zich waarschijnlijk persoonlijke gekend als collega's: beiden waren beleend met hun ambt door het Domkapittel van het Hoogbisdom in Munster, en de laatste was ook nog juridisch adviseur van St. Mauritz en kende daarom zeker ambtshalve de secretaris van het Domkapittel. Of die twee zich ooit hebben kunnen voorstellen dat, twee eeuwen later, iemand nog aan hen zou denken?

De oude Rave brief - de voorkant.

Doch nu even iets over die oude Rave brief die ik kort geleden in ons kleine familie archief vond, een fragment uit twee delen, aan beide kanten beschreven doch vol met raadsels. Aan de voorkant staat een blijkbaar ambtelijk schrijven aan een zekere kapiteins vrouw (... de naam ontbreekt) in Munster en gaat over de afbetaling van een bedrag van 'vijf gouddukaten' met een sierlijke ondertekening "Uw dienstbare Franz Rave in opdracht van de regering", opgesteld op 10 november 1801 in Bochold en voorzien van een prachtig, onbeschadigd gebleven Rave-zegel. Doch de brief is in twee stukken gescheurd en een gedeelte ervan is verloren gegaan.

Na lang nadenken en de achterkant in overweging nemend, denk ik dat het als volgt in elkaar zit: de brief was klaarblijkelijk gericht aan Mevr Maria Wilhelmine, geboren Rave XVIII-46 (geboren 1710 in Munster) echtgenote van kapitein Hermann Anton Müller; ze was een stiefzuster van mijn bovengenoemde voorvader Ernst Rave. Doch wie had die brief geschreven? Dat kon eigenlijk niemand anders zijn dan Franz Joseph Rave XIX-6 uit Ramsdorf (1779 - 1851) die tenminste in Bocholt getrouwd was en daar waarschijnlijk ook gewoond had; hij was belasting agent en ook een financieel ambtenaar van de regering.

Wilhelmine Müller geb. Rave in Munster zal wel verbaasd geweest zijn post te ontvangen van een zekere Franz Rave uit Bocholt; die twee kunnen elkaar amper gekend hebben- de verwantschap was toen reeds aardig vervreemd. Doch vermoedelijk heeft ze zich verheugd over 't mooie Rave-zegel met de raaf er op - net zoals wij dat thans doen.

Doch nu het zegel zelf: boven de raaf staan de letters JGR (hetgeen moeilijk te zien is op een afdruk). Geen enkele voorvader van Franz Joseph Rave had, zover wij weten, zulke voorletters, dus waar nou zoeken? De kanunnik Johann Georg Rave XV-31 (1656 - 1739) in Munster kwam ter gedachte (een broer van mijn voorvader majoor Hermann Bernhard Rave XV-33, 1659 - 1715); doch hoe kwam Franz Joseph in Bocholt aan dat zegel? Of hebben die voorletters soms iets te doen met de regering of met zijn ambt? Misschien kan iemand van de familie Rave deze puzzel oplossen.

De oude Rave brief - de achterkant.

Nu wordt het pas romantisch. Wilhelmine Müller geb. Rave liet de oude zegel-brief waarschijnlijk na aan haar jongere halfbroer Ernst Rave, mijn 3 x overgrootvader. En die gaf hem zijn zoon Ortwin Ferdinand Rave XIX-74 (1821 - 1873) an zijn echtgenote door, dus aan Charlotte Rave, geb. Sträter (1826 - 1897). En hier begint de geschiedenis van de achterkant van de brief.

Als student in de rechten in Rheine had m'n over-over-grootvader de revolutie van

1848 ondersteunt - ofschoon niet met wapens maar wel met een brutale brief aan de regering bij wie, zoals Dr Wilhelm Rave in zijn boek schreef, die brief "in het verkeerde halsgat terecht kwam". Ofschoon Ortwin Ferdinand als kandidaat-rechter was aangesteld, werd hij echter na zijn opleiding als hulprechter naar Löbau in West Pruisen verbannen. Voor de familie was dat een hele klap, vooral voor zijn jonge vrouw Charlotte en, 1,000 km van Rheine vandaan, zal ze niet veel plezier beleefd hebben aan haar nieuwe omgeving. Ortwin Ferdinand Rave (ofwel "Ferdinando" zoals de familie hem noemde) was echter een duchtig iemand en zei spoedig de staatsdienst vaarwel en verdiende goed geld als advocaat en notaris. Het echtpaar kreeg negen kinderen.

Hij moet een knappe kerel geweest zijn, deze "Ferdinando", zoals men kan zien op het email portret; het originele bevindt zich in ons archief en kwam oorspronkelijk van Atelier Wallnau in Berlijn rondom 1860. Doch het noodlot sloeg hard toe en Ferdinand werd ziek en stierf reeds in 1863 aan tyfus. De familie keerde spoedig weer naar Rheine terug. Charlotte echter kon de dood maar nauwelijks verwerken; drie jaar later zelfs nog nam ze de 65 oude Rave brief - die door haar geliefde man zorgvuldig bewaard was - en schreef op de achterkant een herinneringsgedicht aan haar "Ferdinando", dat ons thans nog zeer beroert ofschoon het niet volledig leesbaar is en vele doorhalingen bevat.

Vrolijk ging hij heen, in de verte
Wierp hij mij nog kusjes toe.
Doch de maan en sterren kwamen weder
Maar helaas niet mijn rust.
(...)

Drie jaren zijn reeds vervlogen
doch niets verlicht mijn smart.
Voel steeds een kwellend drukken
Om mijn arme hart.
(...)

Dit is nu mijn ganse have
Ingestort, daarheen mijn geluk.
Daarginds uit die donkere grave
Geef mijn Ferdinando weer terug.

Oh hoe blij en vrolijk was ik
Als hij bij mijn zijde ging
En ook hij! zo gelukkig, zalig
Als hij mij zo teder omving.

Dan denk ik nog aan die morgen
Toen hij nog vol lust en schertst
Onbevangen, maar toch zorgend
Mij nog drukte aan z'n hart.

Ach, Ferdinando is niet meer!
(..?), sprak, lat dat kwellen,
Morgen als de maan weer schijnt,

Zal ik je vele dingen mededelen
Zodat die boze droom verdwijnt

Doch de maan kwam op en ging weer neder
En ik verbeidde onder de groene boom
Doch Ferdinando kwam niet weder
Zo vervult zich de boze droom.

De nakomelingen der Rave's - Sträter, Beckmann, Sprickmann Kerkerinck.

Charlotte Rave, geb. Sträter had - als oudste kind in de koopmansfamilie Sträter in Rheine - een jongere broer Wilhelm genaamd, ook een knappe jonge man - en die werd verliefd op Charlotte Rave XX-95 (1852 - 1913) de oudste dochter van zijn zuster. Nou ja, tussen knappe neven en nichten gaat het meestal wel verkeerd - doch niet in dit geval. Ze gingen trouwen en waren -zoals men zegt- heel gelukkig met elkaar; ze werden gezegend met tien kinderen waaronder mijn grootmoeder Elisabeth (Elsa, later getrouwd met ene Beckmann).

Wilhelm Sträter erfde de lakenhandel van zijn vader in Rheine en werd de eerste wethouder van de stad; in die hoedanigheid moest hij in december 1898 de jubileum toespraak houden voor de burgemeester van Rheine, mijn grootvader Rudolf Sprickmann Kerkerinck, zonder te weten dat zijn kleindochter Charlotte Beckmann - mijn moeder - eens de zoon van de burgemeester zou trouwen - mijn vader Franz Sprickmann Kerkerinck. Het manuscript van deze prachtige toespraak ligt nog steeds in ons archief en de twee zilveren candelabra's die de jubilaris aangeboden werden door de stad Rheine versieren - na 100 jaar - nog steeds onze tafel bij feestelijke gelegenheden.

Doch nog even terug naar het Sträter huwelijk. Nu hebben we een Charlotte Rave, geb. Sträter, de vrouw van Ortwin Ferdinand Rave (mijn over-over-grootvader) en de schrijfster van het gedicht, en een Charlotte Sträter, geboren Rave (hun dochter en mijn over-grootmoeder). Nogal ingewikkeld of niet? Maar alle Sträter afstammelingen waren gezond en wel; de lakenfirma B. T. Sträter ging echter ten onder in de verwarring van de eerste wereld oorlog en ook de naam Sträter is uit de familie verdwenen. De laatste naamdrager, Wilhelm Sträters zoon Ferdinand, had geen nakomelingen; hij en zijn vrouw verhongerden in de oorlogsonlusten in Wiesbaden in 't voorjaar van 1945.

Ja, zo is het leven, bont maar niet altijd lustig, doch thans helpen de elektronica en het Internet ons om de legpuzzel aan elkaar te passen die 200 jaar geleden begonnen werd.

Uit het Duits vertaald door Jan H Rave, B.A. Dip. Ed, XXIII-218, Australia.